

Arkivsak-dok. 26/11784-1
Saksbehandler Thea Skyvulstad

Saksgang
Samarbeidsarena for Sarpsborg og Fredrikstad kommuner

Møtedato
17.06.2026

Sak nr.
10/26

Vaskeritjenesten: kartlegging av nå-situasjonen

Innstillingssak.

Medsaksbehandlere:

Kommunedirektørens forslag til beslutning:

Kartlegging av nå-situasjonen tas til orientering. Det jobbes videre med alternativvurderinger basert på kunnskapsgrunnlaget. Sarpsborg kommune har fortsatt ansvar for prosessen.

Vedlegg:

Kunnskapsgrunnlag vaskeritjenestene Sarpsborg og Fredrikstad

Utredning:

Sarpsborg bystyre vedtok i forbindelse med behandling av handlingsplan og budsjett i desember 2025 følgende verbalvedtak:

«Vaskeritjenestene

Kommunedirektøren bes opprette en sak som ser på muligheten for samarbeid med Fredrikstad tilknyttet vaskeritjenestene, eventuelt kjøp av tjenester. Investeringer på vaskeriet utsettes i påvente av dette. Sak fremmes for formannskapet våren 2026.»

På bakgrunn av dette besluttet samarbeidsarenaen for Sarpsborg og Fredrikstad kommuner følgende i sitt møte 24.02.26:

«Vurdering av vaskeritjenester tas inn i porteføljen av mulige samarbeid mellom Sarpsborg og Fredrikstad kommuner. Det åpnes samtidig for at utredningen kan omfatte samarbeid med flere kommuner dersom dette gir større faglige eller økonomiske gevinster. Sarpsborg kommune står ansvarlig for utredningsprosessen.»

For å sikre et godt beslutningsgrunnlag for en eventuell sammenslåing har første del av utredningen dreid seg om å kartlegge nå-situasjonen for begge vaskerier.

Kommunedirektørene legger i denne saken frem resultatet av kartleggingen, samt en anbefaling for neste fase i arbeidet. For å begrense omfanget av saksfremlegget legges det til grunn av representantene leser den vedlagte kartleggingen i sin helhet.

Nøkkeltall om nå-situasjonen

Det er innhentet kunnskap fra vaskeriene i både Fredrikstad og Sarpsborg kommune. Som den vedlagte rapporten viser er det en rekke likheter, men også en rekke ulikheter.

Hovedforskjellen er hvordan tøyet vaskes. I Fredrikstad brukes et automatisert vaskerør, der man i Sarpsborg bruker såkalte barrieremaskiner.

2025	Sarpsborg	Fredrikstad
Antall tonn/år	392	612
Antall årsverk	10,30	13*
Ca antall tonn per årsverk	38	47
Vannforbruk	6417 m ³	26614 m ³

**Dette tallet er eksklusive lærling.*

Driftsutgifter 2025	Sarpsborg	Fredrikstad
Per kilo klær	32,54 kr	31,37 kr
Per tonn klær	32.543 kr	31.366 kr
Per innbygger	210,11 kr	203,02 kr
Per årsverk	1.242.718 kr	1.476.249 kr

Et mulig nøkkeltall på effektivitet i tjenestene er antallet tonn som vaskes per årsverk. Sarpsborg vasker omtrent 38 tonn per årsverk, mens Fredrikstad vasker 47 tonn. Kapasitet til å øke antallet tonn innenfor de rammene kommunene har i dag i forhold til maskinpark og ressurser vurderes av vaskeritjenestene i begge kommuner som god. Det vil si at kommunene kan ta unna en vekst ved behov, uten å måtte øke kapasiteten på verken maskinpark eller antall ansatte. Dette vil i så fall øke effektiviteten ytterligere.

Det må i videre utredning sees nærmere på forskjellene i energiforbruket ved de to vaskeriene. Energiforbruket i Fredrikstad består av flere energikilder. For å sikre en god sammenlikning må man nærmere inn i tallene.

Kontakt med eventuelle markedsaktører

I bystyrets verbalvedtak legges det til grunn at man skal undersøke mulighet for å kjøpe tjenesten av private aktører. Sarpsborg har på bakgrunn av dette sendt en uformell/uforpliktende henvendelse til tre private aktører på Østlandsområdet. Tilbakemeldingen er at de private vaskeriene har ønske om og kapasitet til å vaske såkalt flattøy (sengetøy, håndklær, arbeidstøy), men er mer tilbakeholdene med å vaske privatvøy. Dette er samme erfaring som Nordre Follo kommune har. Høst 2025 publiserte de en intensjonskunngjøring for å privatisere det kommunale vaskeriet, men Nordre Follo bystyre vedtok til slutt å beholde vaskeriet i kommunal regi, ettersom det ikke var noen private leverandører som kunne levere en fullstendig tjeneste.

Dersom man skal gå videre med å undersøke de private alternativene, må det gås i videre dialog.

Neste fase - alternativvurdering

I neste fase av arbeidet skal det, med utgangspunkt i kunnskapsgrunnlaget fra kartleggingen av dagens situasjon, gjennomføres en vurdering av hvilke framtidige løsninger som best ivaretar hensyn til økonomi, kvalitet og driftssikkerhet. Dette innebærer en sammenligning av relevante alternativer, herunder vurderinger av kostnader og gevinster, organisatoriske konsekvenser, risiko og forventet tjenestekvalitet. I arbeidet vil det bli lagt vekt på involvering av relevante fagmiljøer og ansatte, og det kan også bli aktuelt å ha dialog med markedsaktører for å belyse mulighetsrommet ytterligere.

Kommunedirektørenes vurdering

Kommunedirektørene vurderer at kunnskapsgrunnlaget om nå-situasjonen danner et godt utgangspunkt for neste fase – alternativvurdering. I neste del av arbeidet må det gås grundigere inn i framskrivningene for økonomi og produksjon i begge kommuner, for å sørge for at et eventuelt felles vaskeri kommer til å ha kapasitet til å ta unna det økte behovet som kommer fremover. Med den forventede økningen i antall innbyggere over 80 år, forventes det naturligvis en økning i behovet for vaskeritjenester.

Vaskeritjenestene i begge kommunene er viktige arbeidsinkluderingsarenaer. Begge vaskerier har god erfaring med å ta inn både praksiskandidater på språkopplæring og andre type praksisarbeid. I både Sarpsborg og Fredrikstad kommune er utenforskap et stort problem, og det er en mulig risiko ved eventuell sammenslåing og effektivisering at disse miljøene for inkludering faller bort. Denne risikoen må beskrives og utredes mer inngående i videre faser av arbeidet.

Bystyret i Sarpsborg besluttet i mai at det skal tas initiativ for å se på et eventuelt samarbeid om praktisk bistand, herunder hjemmehjelp med Fredrikstad kommune. I Fredrikstad er tjenesten organisert i samme virksomhet som kjøkken og vaskeri i kommuneområde Helse. Det vil derfor være naturlig å vurdere om disse samarbeidene må sees i sammenheng. I Sarpsborg er kjøkkendrift ved samarbeidskjøkkenet og hjemmehjelp organisert under kommuneområde Helse og Velferd, mens vaskeriet er organisert under kommuneområde Teknisk.

Kommunedirektørene anbefaler at samarbeidsarenaen for Fredrikstad og Sarpsborg tar kunnskapsgrunnlaget til orientering, og iverksetter neste fase av arbeidet – alternativvurdering.